

Development of an Administrative Model for the Student Care and Support System in the Digital Era Using the 7A Model

The Secondary Educational Service Area Office Uthai Thani Chainat

Wanon Nonthawong

Director of the Secondary Educational Service Area Office Lopburi

E-mail:

Received	Reviewed	Revised	Accepted
00/00/0000	00/00/0000	00/00/0000	00/00/0000

Abstract

Background and Aims: The rapid advancement of digital technology has necessitated the adaptation of student support system management to improve operational efficiency, align with the context of educational institutions, and comprehensively enhance student quality. The objectives of this research were to: (1) examine the components, problem conditions, best-practice administrative processes, and guidelines for administering the student care and support system; (2) develop an administrative model for the student care and support system in the digital era using the 7A Model to enhance student quality; and (3) evaluate the developed model for schools under the Secondary Educational Service Area Office Uthai Thani–Chai Nat.

Methodology: This study employed a research and development design with a mixed-methods approach. Data were analyzed using content analysis, mean, and standard deviation.

Results: The findings revealed that: (1) the key components of administering the student care and support system in the digital era consisted of six components: knowing students individually, student screening, student promotion and development, problem prevention and resolution, student referral, and technology; (2) the developed administrative model using the 7A Model comprised clear and comprehensive elements, including principles, objectives, operational processes, and evaluation. The expert evaluation indicated that the model's suitability was at a high level ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.54), while the user manual was rated at the highest level of suitability ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.38); and (3) the overall evaluation of the model showed that its feasibility and utility were at a high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.43)

Conclusion: The digital-era student support system management model based on the 7A Model developed in this study was found to be appropriate, feasible, and beneficial for implementation in student support system management. The model can be applied in educational institutions to enhance the effectiveness of student support services and improve student quality in alignment with the demands and context of the digital era.

Keywords : Administration Model; Student Care and Support System; Digital Era; 7A Model; Student Quality

**การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล
โดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท**

วานนท์ นนทวงศ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

E-mail:

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องปรับรูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสามารถส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) สร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ระเบียบวิธีวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: พบว่า 1) องค์ประกอบหลักของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาเด็ก การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน และเทคโนโลยี 2) ผลการพัฒนาแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model พบว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจน ครอบคลุมหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน และการประเมินผล โดยผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.54) และคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.38) และ 3) ผลของการประเมินรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.43)

สรุปผล: รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร; ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน; ยุคดิจิทัล; 7A Model; คุณภาพนักเรียน

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชากร โดยเฉพาะบริบทของโลกยุค VUCA World ที่มีลักษณะสำคัญคือความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการองค์การทางการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์และความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Bennett & Lemoine, 2014; Wright & Wigmore, 2022) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มิได้กระทบเฉพาะระบบการจัดการศึกษาเท่านั้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ สุขภาวะทางจิตใจ และคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งยังมีความเสี่ยงต่อปัญหาพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนมากขึ้น

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ขณะเดียวกันยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องมีระบบ กลไก และนวัตกรรมการบริหารที่สามารถดูแล ส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ การสื่อสาร และพฤติกรรมของนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลตามสภาพปัญหาและศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดหลายประการ เช่น ครูและผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนบางส่วนยังขาดความเข้าใจเชิงระบบ ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่และเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้บริหารยังขาดการประสานความร่วมมือกับชุมชน และผู้ปกครองบางส่วนยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พิสมัย ถิ่นน้อย, 2563) นอกจากนี้ ปัญหานักเรียนในระดับมัธยมศึกษายังมีแนวโน้มซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น เช่น การขาดเรียน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ติดเกม เล่นการพนันออนไลน์ ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ภาวะซึมเศร้า และการได้รับอิทธิพลจากสื่อสังคมออนไลน์ (ศรัณย์ เปรมสุข, 2566; สมพงษ์ จิตระดับ, 2567)

เมื่อพิจารณาบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ในปีการศึกษา 2565-2566 โรงเรียนในสังกัดจำนวน 34 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ระดับดี จำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.59 และมีโรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าระดับดี จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.41 เมื่อพิจารณารายด้านของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีการดำเนินงานร้อยละ 85.60 อยู่ในระดับดี ด้านการคัดกรองนักเรียนร้อยละ 84.00 อยู่ในระดับดี ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนร้อยละ 49.80 อยู่ในระดับปรับปรุง ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนร้อยละ 65.40 อยู่ในระดับพอใช้ และด้านการส่งต่อร้อยละ 70.60 อยู่ในระดับปานกลาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท, 2566) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้สถานศึกษาส่วนหนึ่งสามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ในระดับดี แต่ยังมีคามจำเป็นต้องยกระดับคุณภาพการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนและทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและช่วยเหลือ และการส่งต่อ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างยั่งยืน

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการสร้างกลไกการบริหารที่ช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีแนวทางดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นระบบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และ

สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปสู่การสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนยกระดับคุณภาพนักเรียนให้พร้อมดำรงชีวิตในสังคมยุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ระเบียบวิธีวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1.1 องค์ประกอบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1.1.1 ผลการศึกษานวนคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการสร้างรูปแบบ พบว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญของสิ่งที่ศึกษา โดยรูปแบบสามารถนำเสนอได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) โมเดลเชิงบรรยาย 2) โมเดลเชิงรูปภาพ และ 3) โมเดลเชิงคณิตศาสตร์ ส่วนประเภทของรูปแบบจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) รูปแบบลักษณะทางกายภาพ 2) รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ และ 3) รูปแบบที่สัมพันธ์กับทฤษฎี สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) การดำเนินการ 4) การประเมินผลของรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

1.1.2 ผลการศึกษากาการบริหารเชิงระบบ พบว่า การบริหารเชิงระบบเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบในการบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานของการบริหารเชิงระบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ผลลัพธ์หรือผลกระทบ

1.1.3 ผลการศึกษากาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า องค์ประกอบของคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้ 2) การมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุนิสาที่ยึด 3) การมีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 4) การรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถจัดการปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้ 5) การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม และ 6) การมีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต

1.1.4 ผลการศึกษากาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าองค์ประกอบสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อหรือการส่งต่อนักเรียน

1.2 สภาพปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

1.2.1 สภาพปัญหาด้านปัจจัยนำเข้า ปัญหาสำคัญประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร ครูมีเวลาไม่เพียงพอในการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และยังขาดบุคลากรเฉพาะทางด้านจิตวิทยาและสังคมสงเคราะห์ 2) ด้านงบประมาณ งบประมาณมีจำกัด ไม่เพียงพอต่อกิจกรรมเชิงรุก 3) ด้านสื่อ บริการ โรงเรียนยังขาดเครื่องมือดิจิทัลและระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการคัดกรองติดตาม และส่งต่ออย่างรวดเร็ว และ 4) ด้านการบริหารจัดการ ยังขาดการบูรณาการบทบาทหน้าที่ การนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ

1.2.2 สภาพปัญหาด้านกระบวนการ พบว่า การดำเนินงานยังมีข้อจำกัดใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ยังเน้นข้อมูลพื้นฐานเชิงปริมาณ แต่ขาดข้อมูลเชิงลึก 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน การจำแนกกลุ่มนักเรียนขาดความแม่นยำและไม่ครอบคลุมปัญหาซับซ้อน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน กิจกรรมส่วนใหญ่ยังเน้นการบรรยายมากกว่าการพัฒนาทักษะชีวิตและศักยภาพเฉพาะบุคคล 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยังเน้นกฎระเบียบมากกว่าการสร้างภูมิคุ้มกัน

และขาดกลไกช่วยเหลือที่รวดเร็วเป็นระบบ และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ยังพบความล่าช้า ช่องว่างในการประสานงาน และการติดตามผลหลังการส่งต่อที่ไม่เข้มแข็ง

1.2.3 สภาพปัญหาด้านผลผลิต พบว่า ผลผลิตของระบบในภาพรวมยังไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของนักเรียนได้อย่างชัดเจน โดยนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ยังคงพบปัญหาด้านพฤติกรรม สุขภาพจิต และการเรียน แม้บางส่วนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังไม่เกิดความยั่งยืน

1.2.4 สภาพปัญหาด้านผลกระทบ พบว่า ผลกระทบระยะยาวต่อโรงเรียน ชุมชน และคุณภาพการศึกษาโดยรวมยังไม่ปรากฏชัดเจนเท่าที่ควร โดยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังไม่สามารถสร้างการยอมรับและความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

1.3 กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ความสำเร็จเกิดจากการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนครบ 5 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ควบคู่กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก มีการใช้วัตกรรมการบริหาร เช่น SMART STCI Model, PHOHAK MODEL และวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน ปฏิบัติ ติดตาม และปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น MOE Safety Center, School Health HERO และระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนข้อมูล ความปลอดภัย การคัดกรอง และการส่งต่ออย่างรวดเร็ว มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเชิงรุกผ่าน MOU กับหน่วยงานด้านความปลอดภัย สาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และองค์กรท้องถิ่น รวมทั้งมีมาตรการ SAVE ZONE การนิเทศติดตาม และโครงการพาน้องกลับมาเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างปลอดภัย มีโอกาสทางการศึกษา พัฒนาทักษะชีวิต คุณธรรม สุขภาพกายใจ และความสามารถในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพ

1.4 แนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ความสำเร็จหลักการดูแลแบบองค์รวม เชิงรุก ป้องกัน และใช้ข้อมูลเป็นฐาน โดยดำเนินงานครบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ทั้งนี้ควรจัดโครงสร้างการทำงานและบทบาทผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ใช้ระบบสารสนเทศหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อจัดเก็บ วิเคราะห์ ติดตาม และคาดการณ์ความเสี่ยงของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกผ่านเครือข่ายความร่วมมือและ MOU พัฒนาครูให้มีทักษะการสังเกต การให้คำปรึกษา การดูแลสุขภาพจิต และการจัดการปัญหาจิตเวชของวัยรุ่น รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต ทักษะดิจิทัล และทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า รูปแบบฯ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ บริหารจัดการ ข้อมูลที่ทันสมัย และคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน 4) กระบวนการ ประกอบด้วย A1: การประเมินและทำความเข้าใจแบบครอบคลุม (Acknowledge), A2: การวิเคราะห์และจำแนกกลุ่มอย่างเป็นระบบ (Analysis), A3: การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ(Advancement), A4: การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา (Action), A5: การสร้างพันธมิตรและเครือข่ายความร่วมมือ (Alliance), A6: การประเมินผลและติดตามอย่างต่อเนื่อง (Appraisal)และ A7: การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Applied Technology) 5) ผลผลิตและ

ผลลัพธ์ 6) ข้อมูลย้อนกลับ 7) การประเมินผล 8) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยจากการประเมิน พบว่า ความถูกต้องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.42$) ส่วนความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.54$) สำหรับคู่มือการใช้รูปแบบฯ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) บทนำ 2) องค์ประกอบของรูปแบบฯ 3) แนวทางการใช้รูปแบบฯ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม พบว่า ความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.38$) โดยรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

3. ประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท พบว่า ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.43) โดยเมื่อพิจารณา พบว่า ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.57) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.50)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัญหา กระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ และแนวทางในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ผลการศึกษาองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรยึดการบริหารเชิงระบบที่เชื่อมโยงหลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จอย่างเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับ Hoy and Miskel (2012) และ Lunenburg and Ornstein (2000) ที่อธิบายว่า สถานศึกษาเป็นระบบเปิดซึ่งต้องบริหารปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบให้สัมพันธ์กัน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) และพรวิมล กลิ่นศรีสุข (2564) ที่กำหนด กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอนเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน

ผลการศึกษาสภาพปัญหา พบว่า การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี ระบบข้อมูล การคัดกรอง การส่งต่อ และการติดตามผล ทำให้ผลผลิตและผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร สอดคล้องกับรุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ที่พบว่าภาระงานครูเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงปรมาภรณ์ สนิธิ (2560) และธนิดาศุกรสุคนธ์ (2562) ที่พบว่าการป้องกัน แก้ไข และการส่งต่อยังเป็นจุดอ่อนของระบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกฤษฎี กาบคำ และคณะ (2567) ที่ชี้ว่าระบบสารสนเทศยังขาดความเสถียรและไม่สามารถรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อใช้ในการส่งต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษากระบวนการบริหารที่เป็นเลิศ พบว่า แนวปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จควรดำเนินงานครบ 5 ขั้นตอน ควบคู่กับการใช้ PDCA นวัตกรรมการบริหาร เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบข้อมูล ความปลอดภัย และเครือข่ายความร่วมมือเชิงรุก สอดคล้องกับ Walton (2007) ที่พบว่าโรงเรียนที่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีผลการดำเนินงานดีกว่ากลุ่มควบคุม และสอดคล้องกับอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่เสนอรูปแบบบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนและกระบวนการบริหารครบถ้วน อีกทั้งสอดคล้องกับ Laverne McCoy-Byers (2000) และธนกฤต อึ้งน้อย (2562) ที่เน้นความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ การประสานงาน และการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร พบว่า ควรใช้หลักการดูแลแบบองค์รวม การมีส่วนร่วม การทำงานเชิงรุก การใช้ข้อมูลเป็นฐาน ความเข้าใจก่อนตัดสิน ธรรมชาติภาพ และการพัฒนาครูให้มี

ทักษะด้านการให้คำปรึกษา การสังเกต และการใช้เทคโนโลยี ประเด็นนี้สอดคล้องกับชุดิมา ถาวรแก้ว (2559) และกมล รอดคล้าย (2560) ที่เห็นว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งสอดคล้องกับพรพลอย พัฒนะแสง และธรินธรรนามวรรณ (2565) และสรารุญ วิเชียรรมและปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่พบว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ผลการออกแบบ สร้าง และตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ พบว่า รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model มีความถูกต้องและเหมาะสมในระดับมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบพัฒนาจากข้อมูลเชิงประจักษ์และผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้วยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญรูปแบบประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ และมีกระบวนการ 7A ได้แก่ Acknowledge, Analysis, Advancement, Action, Alliance, Appraisal และ Applied Technology องค์ประกอบดังกล่าวทำให้การบริหารมีความเป็นระบบ ตั้งแต่การทำความเข้าใจนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนา การช่วยเหลือ การสร้างเครือข่าย การประเมินผล และการใช้เทคโนโลยี ผลนี้สอดคล้องกับ Ivancevich et al. (1989) ที่เสนอว่ารูปแบบที่ดีต้องมีองค์ประกอบ ระบบงาน วิธีดำเนินงาน และแนวทางประเมินผลที่ชัดเจนการเพิ่มปัจจัยนำเข้าด้านข้อมูลที่ทันสมัยและ A7: Applied Technology สอดคล้องกับสรารุญ วิเชียรรม และปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสอดคล้องกับกฤษฎี กาบคำ และคณะ (2567) ที่เสนอให้พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความเสถียรเพื่อสนับสนุนการรวบรวมข้อมูลและการส่งต่อ ส่วนผลผลิตและผลลัพธ์ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียน 6 ด้าน สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนให้รู้จักตนเอง มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีทักษะชีวิต เห็นคุณค่าในตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และมีทักษะพื้นฐานอาชีพจึงกล่าวได้ว่า 7A Model มีความเหมาะสมในการใช้เป็นกลไกบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง

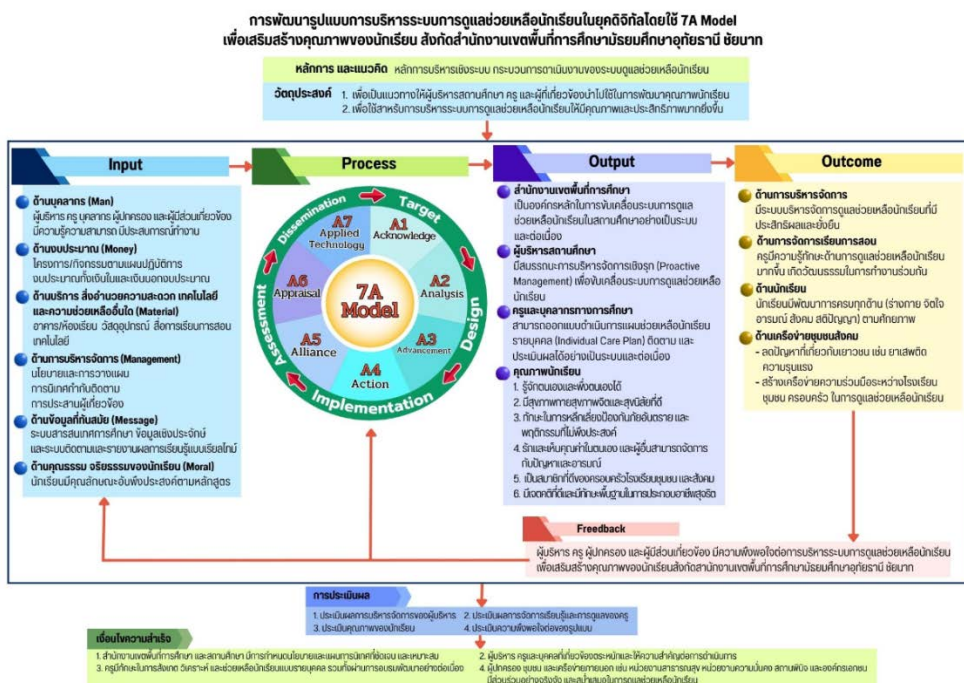
ผลการออกแบบ สร้าง และตรวจสอบคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบฯ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีโครงสร้างที่ช่วยถ่ายทอดรูปแบบจากแนวคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน คู่มือดังกล่าวมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมบทบาทผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการดำเนินงาน เทคนิค เครื่องมือ และแนวทางการประเมินผล จึงเอื้อต่อการนำไปใช้ในสถานศึกษาได้จริง ประเด็นนี้สอดคล้องกับ Ivancevich et al. (1989) ที่เสนอว่ารูปแบบที่ดีต้องมีองค์ประกอบและแนวทางดำเนินงานชัดเจน อีกทั้งสอดคล้องกับ Hersey and Johnson (1996) ที่มองว่ารูปแบบเชิงปฏิบัติควรช่วยแปลงแนวคิดและทฤษฎีไปสู่การดำเนินงานจริงได้ การมีคู่มือที่ชัดเจนยังช่วยให้การแปลงปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการและผลผลิตตามหลักการบริหารเชิงระบบเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน สอดคล้องกับอิตินัดดา สิงห์แก้ว (2562) ที่พบว่าสถานศึกษายังขาดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและขาดการกำกับติดตามต่อเนื่อง นอกจากนี้ คู่มือที่ระบุบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องยังสอดคล้องกับอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่เน้นความชัดเจนของบทบาทครูที่ปรึกษา และสอดคล้องกับชนกฤต อึ้งน้อย (2562) ที่เน้นการทำงานร่วมกันผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงกล่าวได้ว่า คู่มือการใช้รูปแบบ 7A Model เป็นเครื่องมือที่มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมต่อการยกระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี

ชัยนาท พบว่า รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงานจริงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษากระบวนการดำเนินงานมีความชัดเจน ใช้ข้อมูลย้อนกลับ และสนับสนุนบทบาทของครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ด้านความเป็นไปได้สะท้อนว่ารูปแบบเป็นที่ยอมรับและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ด้านความเป็นประโยชน์สะท้อนว่ารูปแบบช่วยให้ครูมีแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนชัดเจนขึ้น ผลดังกล่าวสอดคล้องกับอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก และสอดคล้องกับศิริลักษณ์ ทิพน้อม (2559) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงกล่าวได้ว่า 7A Model เป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านทฤษฎีและการนำไปใช้จริงสามารถใช้เป็นกลไกพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมคุณภาพนักเรียนในบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เป็นรูปแบบเชิงระบบที่เชื่อมโยง ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ อย่างครบวงจร โดยมีข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จเป็นกลไกสนับสนุน กระบวนการบริหารประกอบด้วย 7 ขั้นตอน เพื่อขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดคุณภาพนักเรียนใน 6 ด้าน และยกระดับการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความร่วมมือของเครือข่ายชุมชนอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ 7A Model ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยควรจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่ถึงระดับโรงเรียน พร้อมจัดตั้งคณะนิเทศเฉพาะกิจในลักษณะ การชี้แนะและการเป็นที่ปรึกษา (Coaching and Mentoring) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของผู้บริหารและครู โดยเฉพาะขั้น A4: Action และ A5: Alliance นอกจากนี้ ควรกำหนดนโยบายลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องและจัดสรรเวลาให้ครูที่ปรึกษาได้ดูแลนักเรียนเชิงลึกตามขั้น A1: Acknowledge อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรเร่งพัฒนาระบบสารสนเทศกลางหรือแพลตฟอร์มข้อมูลอัจฉริยะ (Smart Data Platform) เพื่อรองรับการบันทึก วิเคราะห์ ติดตาม และคาดการณ์ความเสี่ยงของนักเรียน โดยใช้ A7: Applied Technology เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบให้รวดเร็ว แม่นยำ และยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลไก A5: Alliance ให้เข้มแข็ง โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือเชิงนโยบายหรือบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานด้านสุขภาพจิต สังคมสงเคราะห์ และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การส่งต่อและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ นอกจากนี้ ควรวิจัยเพื่อพัฒนาและตรวจสอบตัวชี้วัดความสำเร็จของ A7: Applied Technology ให้มีความเที่ยงตรง สามารถวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างชัดเจน รวมทั้งควรขยายการทดลองใช้รูปแบบ 7A Model ไปยังโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษหรือสังกัดอื่นเพื่อทดสอบความยั่งยืน ความสามารถในการขยายผล และความเหมาะสมของรูปแบบในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กมล รอดคล้าย. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- กรดา มลิลดา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(2), 31–41.
- กฤษฎณี กาบคำ, ธีระภัทร ประสมสุข, และเสกชัย ชมบุญช. (2567). การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนแม่ต๋อนวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 9(2), 1–18.
- ชุติมา ถาวรแก้ว. (2559). *การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (ปทุมธานี–สระแก้ว). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธนกฤต อึ้งน้อย. (2562). *การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังจาง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ธนิศา ศุภสุคนธ์. (2562). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบุร่ง)*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ธิตินัดดา สิงห์แก้ว. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA: กรณีศึกษา โรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรวิมล กลิ่นศรีสุข. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิศมัย ถิ่นน้อย. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนวัด กำแพงแสน (สว่างวิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ: โรงเรียนวัดกำแพงแสน (สว่างวิทยาคาร).
- แพรวพลอย พัฒนะแสง และธรินธร นามวรรณ. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรรณดี นาคสุพาน. (2557). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศิริลักษณ์ ทิพน้อม. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2567). ชี้อายุปัญหาการศึกษา. มติชนออนไลน์. https://www.matichon.co.th/local/education/news_4639385
- สรารัฐ วิเชียรลม, และปาริชาติ บัวเจริญ. (2567). กลยุทธ์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร. วารสารรัชต์ภาคย์, 18(58), พฤษภาคม - มิถุนายน 2567.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท. (2566). รายงานการสังเคราะห์ผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2565. อุทัยธานี: สำนักงานเขตฯ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550). การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สุพิศ ศรีบัว. (2555). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559). รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 . มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ: กรุงเทพฯ.
- Bardo, J. W., & Hartman, J. J. (1982). *Principles of urban sociology: A systematic introduction*. F. E. Peacock.
- Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What VUCA really means for you. *Harvard Business Review*, 92(1/2), 27.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Hersey, P., & Johnson, D. E. (1996). *Management of organizational behavior: Utilizing human resource*. New Jersey: Prentice Hall.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2012). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Ivancevich, et.al (1989). *Management: Principles and Functions* (4th ed.). Boston, MA: Richard D.
- Keeves, J. P. (Ed.). (1988). *Educational research, methodology, and measurement: An international handbook*. Turkey: Pergamon.
- McCoy-Byers, L. (2000). Coalition between schools and community agencies for the control of truancy: Identification of critical factors contributing to coalition effectiveness [Doctoral dissertation]. *Dissertation Abstracts International*, 60(9), 3316A.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2000). *Educational administration: Concepts and practices*. United States: Wadsworth.
- Walton, M. (2007). Toxic leadership. In J. Gosling & A. Marturano (Eds.), *Leadership concepts*. New York: Routledge.
- Willer, D. (1986). *Scientific sociology: Theory and method*. New Jersey: Prentice Hall.
- Wright, G., & Wigmore, I. (2022). *VUCA (volatility, uncertainty, complexity and ambiguity)*. Whatls.com.